

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет

Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
(14-15 березня 2024 р.)

Харків - 2024

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
STATE BIOTECHNOLOGICAL UNIVERSITY**

**Globalization and Development of
Innovation Systems: Tendencies, Challenges,
and Prospects**

**Materials of
the II International Scientific Practical Conference,**

14-15 March 2024

Kharkiv - 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайлов В.М., д-р техн. наук, проф. (*голова оргкомітету*);

Серік М.Л., канд. техн. наук, доцент; **Ларіна Т.Ф.**, д-р екон. наук, проф.
(*заступники голови оргкомітету*).

Члени оргкомітету:

Анісімова О.В., канд. екон. наук, доц.; **Антощенкова В.В.**, д-р екон. наук, доц.;

Бабан Т.О., канд. екон. наук, доц.; **Вітковський Ю.П.**, д-р екон. наук, проф.;

Ганущак-Єфіменко Л.М., д-р екон. наук, проф.; **Гоель Аміт Кумар**, доц.;

Готра В.В., д-р екон. наук, проф.; **Дарр Д.**, Ph.D., проф.; **Джексон Тім**, директор

курсу; **Діброва А.Д.**, д-р екон. наук, проф.; **Єсенгазієва С.К.**, канд. екон. наук.,

проф.; **Кучер А.В.**, д-р екон. наук, ст. досл.; **Кюрчев С.В.**, д-р техн. наук, проф.;

Ломовських Л.О., д-р екон. наук, проф.; **Мандич О.В.**, д-р екон. наук, проф.;

Онегіна В.М., д-р екон. наук, профе.; **Пашенко Ю.В.**, канд. екон. наук, доц.;

Ренбілас Р., Ph.D., проф.; **Філімонов Ю.Л.**, канд. екон. наук, доц.;

Яковлева В.П.

Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи [Електронне видання]: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 14-15 березня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024. – 565 с.

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом наукових дискусій учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи», яка відбулась 14-15 березня 2024 року у Державному біотехнологічному університеті.

Розраховано на вчених, викладачів, здобувачів освіти та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

Представлені у матеріалах конференції тексти тез доповідей подано в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за зміст публікації, а також добір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, наукової термінології, власних імен та посилань на літературні джерела.

Наумова Т.А., Акімова Н.С. Сучасні тренди інноваційного розвитку мережевого ритейлу	404
Нестеренко І.В. Інноваційний розвиток екосистем: проблеми та перспективи облікового забезпечення	406
Писарчук О.В., Краснов В.А. Проблемні аспекти управління кредиторською заборгованістю в умовах воєнного стану	408
Правдюк М.В., Бурлака Я.В. Класифікація бухгалтерських документів як невід’ємна складова роботи бухгалтера	410
Правдюк Н.Л., Яцишина А.М., Цапціна І.Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління ризикозахищеністю підприємства в умовах військового стану	413
Пуголовко І.С. Перспективи впровадження цифрових каналів взаємодії платників податків та держави	416
Руденко С.В., Кліндухова К.Ю., Нижня А.С. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою аграрних підприємств: погляд на принципи, методологію та методику	419
Сарахман О.М. Кредитні збитки банків – основні вимоги МСФЗ 9	421
Сєвідова І.О., Гаврюшенко А.Ю. Форми бухгалтерського обліку забезпечення інноваційної діяльності	423
Феофанов Л.К., Піскун Н.Ю., Меліхов Є.В. Податковий та фінансовий облік необоротних активів на підприємстві	425
Чабанюк О.М. Аспекти проведення досліджень у сфері оподаткування	428
Чміль Є.Л. Облікове забезпечення управління інноваційним розвитком підприємств торгівлі	430
Шурпенкова Р. К. Заробітна плата як основна складова мотивації в умовах сучасної економіки	433
СЕКЦІЯ 8. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ІННОВАЦІЇ ТА ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ	437
Bilousko R.S. State and Trends of Innovative Development of Ukraine	438
Антощенкова В.В. Актуальність методологічних підходів поведінкової економіки в умовах глобалізації	439
Бабець І.Г. Вплив кадрової складової інноваційного потенціалу на економічне зростання України	442
Бержанір А.Л. Інноваційність сталого розвитку у формуванні людського капіталу	445
Болгов В.Є., Ахновська І.О. Підходи до регулювання природних монополій у середовищі економіки знань	447
Будякова О.Ю. Сприяння біоекономіки сталому розвитку глобальної економіки та суспільства	450

Бержанір А. Л., канд. соціол. наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
Україна

Інноваційність сталого розвитку у формуванні людського капіталу

Протягом останніх десятиліть у світі набула значного поширення теорія і практика сталого розвитку, основною ідеєю якого є реалізація суспільних запитів з використанням наявних ресурсів без нанесення шкоди майбутнім поколінням людей. У сучасну епоху актуальним є формування оптимальної системи потреб і споживання, які співвідносні з обсягами і якістю необхідних для їх задоволення засобів.

Стійкий розвиток може бути забезпечений тільки на засадах інноваційності, оскільки інституційні зміни передбачають новітні підходи до інвестицій, науково-технічного розвитку, використання природних ресурсів тощо.

У цих процесах особлива роль належить людському капіталу – чиннику, від якого визначальною мірою залежить не тільки збереження стабільності соціально-економічної системи, але й ефективність процесів економічної, соціальної, екологічної діяльності. За таких умов особистість стає суб'єктом суспільного розвитку, головною цінністю і модератором соціальних змін.

Л. Радченко [1] вказує: «Інноваційний напрям розвитку національної економіки означає, що інновації стосуються не лише створення нових продуктів та впровадження нових технологій, але й «інноваційного» ставлення до людини. Саме люди з відповідною освітою, кваліфікацією та досвідом визначають та використовують можливості технологічної, економічної та соціальної модернізації суспільства».

У науковій літературі ученими обгрунтовано різні точки зору щодо сутності, чинників і механізмів людського капіталу. Так, наприклад, В. Сафонова [2] пише: «Людський капітал як економічна категорія виражає участь людських ресурсів у створенні прибутку, їх якісні перетворення та пріоритетну роль в епоху НТР і представляє собою запас знань, умінь, навичок, здібностей людей, який знаходиться у неперервному розвитку і результативне використання якого веде до зростання добробуту домогосподарств, підвищення ефективності функціонування фірм (підприємств, організацій), забезпечення економічного зростання і розвитку».

Підприємницькі бізнес-структури, які працюють в Україні, протягом останніх років усе більшою мірою рухаються шляхом розвитку корпоративної прозорості, соціальної відповідальності та ефективності [3].

Великі вітчизняні підприємства, будуючи свою бізнесову діяльність на принципах сталого розвитку, здійснюють, зокрема, і систему заходів з розвитку людського капіталу. Аналіз роботи компанії «Кернел» показує різноманітність напрямів навчання і розвитку її персоналу:

– своєчасні та послідовні цілі для співробітників та завдання підрозділу, визначення необхідності навчання персоналу;

- здійсненність та ефективність обраних програм навчання;
- процес розвитку та професійного зростання підлеглих співробітників, у тому числі, через планування самонавчання;
- сприяння HR-фахівців в оцінці ефективності навчання;
- розробка та впровадження системи безперервного навчання і розвитку персоналу;
- формування програм навчання і організація навчального процесу;
- формування пулу внутрішніх тренерів та наставників, їх навчання та розвиток;
- вибір якісних зовнішніх тренерів та інструкторів відповідно до заявлених очікуваннями;
- поліпшення методів навчання і розвитку [4].

ДП «НАЕК «Енергоатом» приділяє значну увагу навчанню та розвитку своїх працівників таким чином, щоб кожен мав можливість реалізувати власний фаховий та творчий потенціал. Компанія прагне створити умови, що дозволяють працівникам максимально реалізуватися професійно та сформувати кадровий резерв. Щоб забезпечити себе фахівцями на майбутнє, Енергоатом вважає важливим підвищувати інтерес молоді до атомної галузі, співпрацювати зі школами, середніми професійними закладами та закладами вищої освіти [5].

Отже, зростання значущості людського капіталу як важливого чинника суспільного розвитку обумовлює необхідність формування і впровадження нових механізмів функціонування економічної системи. Максимально повне використання інтелекту, знань, інновацій стає визначальною основою і ефективним ресурсом розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Радченко Л. П. Інноваційність національної економіки в контексті людського розвитку. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30 (69). №2. С. 1–5. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_2/30_69_2.pdf#page=9 (дата звернення: 27.01.2024).
2. Сафонова В. Е. Освітня складова людського капіталу як ресурс формування сучасного інноваційного виробництва. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2011. Вип. 2 (42). С. 313–322. URL: http://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:CPCWRfNbTIYJ:scholar.google.com/&hl=uk&as_sdt (дата звернення: 27.01.2024).
3. Бержанір А. Л., Чирва Г. М. Методологія теоретичних досліджень корпоративної соціальної відповідальності. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 21. С. 122–125. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/24.pdf> (дата звернення: 28.01.2024).
4. Сталий розвиток / Кернел. URL: <https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2021/05/HR-Politika.pdf> (дата звернення: 29.01.2024).
5. Розвиток та навчання персоналу / ДП «НАЕК «Енергоатом». URL: <https://old.energoatom.com.ua/parts/pdf-file/nonfinreport2020.pdf> (дата звернення: 29.01.2024).